NITO

Arbeids- og sosialdepartementet

Klikk eller trykk her for å skrive inn tekst.

19.12.2021

Vår ref. Deres ref.

NITOs budsjettinnspill for 2023

NITO – Norges Ingeniør- og Teknologorganisasjon, er landets største organisasjon for ingeniører og teknologer. Vi organiserer over 96.000 medlemmer i alle sektorer og i hele landet.

NITO er svært positive til at regjeringen i Hurdalsplattformen understreker behovet for å styrke den norske modellen i arbeidslivet og de klare ambisjonene for å inkludere flere i arbeidslivet og de forsterkede ambisjonene for et seriøst arbeidsliv og mot sosial dumping.

Hurdalsplattformen har også en tydelig satsing på bærekraftig omstilling og et tydelig mål om å kutte utslipp. Vi viser også til målsettingen om å øke norsk eksport utenom olje og gass med minst 50 prosent innen 2030.

Satsingene vil føre til store endringer i etterspørsel etter kompetanse i arbeidsmarkedet. NITO vil understreke at regjeringen trenger ingeniørkompetanse for å lykkes med sine målsetninger. Dette løftes dessverre ikke tilstrekkelig i Hurdalsplattformen. NITO frykter at mangel på ingeniørarbeidskraft og mangel på ingeniører dermed kan bli en stor utfordring.

Mangelen på arbeidskraft er i noen grad synliggjort gjennom åpningen av samfunnet høsten 2022. Dette er imidlertid et strukturelt problem, som vil bli større fram mot 2030, noe også kompetansebehovsutvalget har slått fast.

Fagforeningsfradraget

For å sikre legitimiteten for den norske arbeidslivsmodellen er det viktig med stor oppslutning om arbeidslivets parter. NITO er derfor svært glad for at regjeringen i Hurdalsplattformen ønsker å doble skattefradraget for fagforeningskontingenten og at man i tilleggsproposisjonen for budsjettet for 2022 gjennomfører halve økningen, og med en lovnad med å ta den andre halvdelen i statsbudsjettet for 2023. For å unngå at verdien av økningene i fradraget skal tape seg i verdi over tid ber vi om at den innføres en mekanisme for årlig oppjustering av fradraget i takt med lønnsveksten.

Lønnstilskudd

Det er for mange hender og hoder i det norske samfunnet som ikke deltar, helt eller delvis, i arbeidslivet. Deltakelse i arbeidslivet er av stor verdi for den enkelte og for samfunnet, og høy yrkesdeltakelse er viktig for å finansieringen velferdsstaten. Regjeringen bør derfor i statsbudsjettet for 2023, i tråd med Hurdalsplattformen og Sysselsettingsutvalgets anbefalinger i NOU 2021: 2 Kompetanse, aktivitet og inntektssikring, øke bruken av lønnstilskudd betydelig. Gjennom å avlaste arbeidsgivere en periode for deler

av lønnskostnadene kan personer som har utfordringer med å komme seg inn eller tilbake på arbeidsmarkedet få en mulighet til å opparbeide erfaring og vise sin dyktighet.

Utdanning på dagpenger
NITO er svært positive til at det under første delen av pandemien ble åpnet for et liberalt regime for å ta utdanning mens man mottok dagpenger. Det var også positivt at det gjennom 2021 ble åpnet for å gjøre muligheten mer permanent. Vi har forståelse for at det i den permanente ordningen ble lagt inn en del krav for å begrense attraktiviteten i muligheten slik at dagpenger ikke skal framstå som et alternativ til vanlig finansiering av studier.

For å gi dagpengemottakerne en reell mulighet til å skaffe seg den kompetansen potensielle arbeidsgivere er på jakt etter, ber NITO regjeringen fjerne begrensningen i antall studiepoeng dagpengemottakeren kan ta per semester. På den måten kan arbeidsledige raskere kvalifisere seg til nytt arbeid.

Styrking av Arbeidstilsynet og Petroleumstilsynet
Arbeidstilsynet spiller en helt sentral og avgjørende rolle for å bidra til et seriøst og trygt arbeidsliv. Det er viktig at tilsynets rolle styrkes både for å bidra i kampen mot useriøse aktører i arbeidsmarkedet, men også i arbeidet med å sikre håndhevelsen av blant annet HMS-regelverket. NITO ber derfor at bevilgningene til tilsynet økes utover den anslåtte lønnsveksten i 2023 slik at tilsynet faktisk styrkes.

Vi er også bekymret for de alvorlige uønskede hendelsene i petroleumsvirksomhetene de siste årene. Det var derfor positivt at Petroleumstilsynet ble styrket i budsjettet for 2022. Det er likevel et behov for ytterligere styrking av tilsynet i 2023.

Økte utgifter ved hjemmekontor
Svært mange arbeidstakere har i løpet av de siste årene tatt i bruk hjemmene sine som arbeidsplass. Mange arbeidsgivere har vært villig til å støtte ansatte ved hjemmekontor, for å bidra til et bedre fysisk arbeidsmiljø for den ansatte og for å redusere de økonomiske merkostnadene som påløper ved hjemmekontor. En arbeidsgiver må i dag betale 14,1 % arbeidsgiveravgift for støtte til ansattes drift av hjemmekontor. Det mener NITO er urimelig. Det er også urimelig at ansatte må skatte for en vesentlig del av et tilskudd som «fordel vunnet ved arbeid».

NITO ber derfor regjeringen vurdere, og foreslå, grep som for eksempel liknende skatteregler som ved tilskudd til elektronisk kommunikasjon, både for arbeidsgiver og arbeidstaker eller å oppdatere satsene, og justere vilkårene for skattefri kontorgodtgjørelse til hjemmekontor.

Vennlig hilsen

Trond Markussen
President

Steinar Sørlie
Generalsekretær